

แบบฝึกทักษะ

การอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ชุดที่ ๑ คำมาตรา แม่ กน

เล่มที่ ๑ คำแม่ กน หรรษา

สุริย์ สอนจิตต์
ตำแหน่งครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านห้วยห้อม “ราษฎร์สามัคคี”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต ๔

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดที่ ๑ การเขียนคำมาตราแม่ กน จำนวน ๒ เล่ม ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เกี่ยวกับการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ในแบบฝึกประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย โดยมีขั้นตอนการฝึกที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก คำที่นำมาฝึกเป็นคำที่มีอยู่ใน บัญชีคำ พื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ทำให้ผู้เรียนสามารถการอ่านและเขียนคำ และนำคำไปใช้ได้ถูกต้อง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารชุดนี้ คงจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ได้เป็นอย่างดี

สุรีย์ สอนจิตต์

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา

ชุดที่ ๑ การอ่านและการเขียนคำมาตรา แม่ กน

เล่มที่ ๑ คำแม่ กน หรรษา

แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ชุดที่ ๑
เป็นการฝึกตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายากมีทั้งหมด ๒ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑ คำแม่ กน หรรษา

เล่มที่ ๒ พาเพลิน คำแม่ กน

ขั้นตอนในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกด
ไม่ตรงมาตรา แม่ กน มีขั้นตอนดังนี้

๑ ชี้แจงวัตถุประสงค์

๒ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

๓ นักเรียนศึกษาหลักเกณฑ์กรอบความรู้ มาตราตัวสะกด

๔ นักเรียนทำตามขั้นตอนครั้งละ ๒ แบบฝึก

๕ นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ และ

บันทึกคะแนนก่อนเรียน – หลังเรียน และระหว่างเรียน

จุดประสงค์

๑. นักเรียนสามารถอ่านคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราแม่ กน ได้

๒. นักเรียนสามารถเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราแม่ กน ได้

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
คำชี้แจงการใช้แบบฝึก	ข
จุดประสงค์	ข
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑
กรอบความรู้	๕
แบบฝึกทักษะที่ ๑ เขียนคำจากคำอ่าน	๗
แบบฝึกทักษะที่ ๒ เลือกคำนำไป เขียนแล้วฝึกอ่าน	๘
แบบฝึกทักษะที่ ๓ เรียงอักษรให้เป็นคำแล้วฝึกอ่าน	๑๑
แบบฝึกทักษะที่ ๔ ดูภาพเขียนคำแล้วฝึกอ่าน	๑๓
เฉลยก่อนเรียน	๑๕
เฉลยแบบฝึกทักษะ ๑-๒	๑๖
เฉลยแบบฝึกทักษะ ๓-๔	๑๗
บรรณานุกรม	๑๘

แบบทดสอบก่อนเรียน
แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ
ที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา แม่ กน

ชื่อ _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

.....
ตอนที่ ๑ คำชี้แจง นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกที่สุด
เพียงคำตอบเดียว

๑. คำในข้อใดมีตัวสะกดในมาตราแม่ กน ไม่ตรงมาตรา
ทั้งคู่

- ก. อนุบาล หาร   ข. สาเหตุ คุณ
ค. ขวัญ สุข   ง. ชาติ จราจร

๒. **สระเสริญ** อ่านว่าอย่างไร

- ก. สั้น-ระ-เสิด หรือ สั้น-เสิด
ข. สั้น-ระ-เสิบ หรือ สั้น-เสิบ
ค. สั้น-ระ-เสิก หรือ สั้น-เสิก
ง. สั้น-ระ-เสิน หรือ สั้น-เสิน

๓. จากภาพเขียนอย่างไร

- ก. ของขวัญ   ข. ของขวัน
ค. ของขวัน   ง. ของขวัล

๔. คำในข้อใดอ่านได้ถูกต้อง

ก. ลำธาร อ่านว่า ลำ-ธาร

ข. ธาราการ อ่านว่า ทา-นา-คาน

ค. กันดาร อ่านว่า กัน-ดาด

ง. กตัญญู อ่านว่า กะ-ตัน-ยู

๕. ป-ม-ร-า-ิ-ณ เรียงอักษรให้เป็นคำที่มีความหมาย
ได้ตามข้อใด

ก. ปมรานี

ข. ปริมาณ

ค. ปรามิน

ง. ปริณาม

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง นักเรียนเขียนคำตามคำบอก ๕ คำ

๑. _____

๒. _____

๓. _____

๔. _____

๕. _____

กรอบความรู้ที่ ๑

มาตราแม่ กน เป็นคำที่ประสมกับสระต่าง ๆ และมี น
เป็นตัวสะกด นอกจากนี้คำที่ประสมสระต่าง ๆ และมี
ร ล พ ฦ ญ เป็นตัวสะกดและอ่านออกเสียง
เหมือน น สะกดเป็นคำมาตรา กน ไม่ตรงมาตรา เช่น

การ

ก + ㅏ + ㅓ

สะกดว่า

กอ – ㅏ – ㅓ – กาน

ศาล

ㅅ + ㅓ + ㅓ

สะกดว่า

สอ – ㅓ – ㅓ – สาน

ศีล

ㅅ + ㅓ + ㅓ

สะกดว่า

สอ – ㅓ – ㅓ – สิ้น

กรอบความรู้ที่ ๒

รู้จักคำนำไปเขียน

พยาบาล

ของขวัญ

ฟุตบอล

ล้าธาร

ปลาฉฬ

ข้าวสาร

เหรียญ

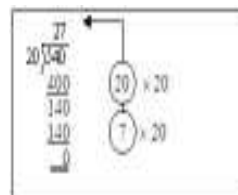
จราจร

ทหาร

การคูณ

การหาร

แบบฝึกทักษะที่ ๑

เขียนคำจากคำอ่าน

คำชี้แจง นักเรียนเขียนคำมาตรา แม่ กน จากคำอ่าน ลงใน
ช่องว่างที่กำหนดให้แล้วฝึกอ่านคำให้คล่อง

ตัวอย่าง

โคย-सान

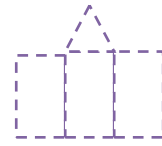

โค ย ส าน

๑.

กะ - หวิน

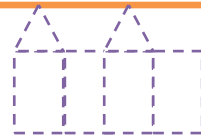
๒.

ตัว-ห่าน

๓.

สำ - กัน

๔.

ทะ-นา-กาน

บอ-ริ-กาน →

บำ – เฟ็น →

กััน-ดาน →

ข่าว-सान →

ปิ่น-หา →

นะ- คอน →

แบบฝึกทักษะที่ ๒

เลือกคำนำไปเขียนในช่องว่าง

คำชี้แจง นักเรียนเลือกคำมาตรา แม่ กน ในวงเล็บ
แล้วนำไปเติมใน _____ ให้ถูกต้อง แล้วฝึกอ่าน

ตัวอย่าง

น้องของฉันเรียนอยู่ชั้น อนุบาล (อนุบาล/อนุบาน)

๑.

ครูให้ _____ (รางวัล/รางวัน) นักเรียนที่เรียนดี

๒.

พ่อฟัง _____ (ข่าวसान/ข่าวสาร) จากวิทยุทุกวัน

๓.

ในทะเลมี _____ (ปลาวาน/ปลาวาพ) อาศัยอยู่

๔.

ฉันเล่น _____ (แซร์บอน/แซร์บอล) กับเพื่อน

ฉันมีเงิน _____ (เหรียญ/เหรียญ) ห้าบาท

หมู่บ้านฉันมี _____ (สานเจ้า/ ศาลเจ้า) ไร่บูชา

ลูกควรมีความ _____ (กตัญญู/กตัญญู) ต่อพ่อแม่

เราทุกคนต้องรักษา _____ (ศีล/ศีล) ห้า

ผมเห็น _____ (phan rong/phan rong) กวาดใบไม้

หมู่บ้านฉันเป็นหมู่บ้านที่ _____ (เจริณ/เจริณ)

แบบฝึกทักษะที่ ๓

เรียงอักษรให้เป็นคำแล้วฝึกอ่าน

คำชี้แจง นักเรียนเขียนคำมาตรา แม่กน จากอักษรที่กำหนดให้

ลงใน ให้ถูกต้อง แล้วฝึกอ่าน

ตัวอย่าง

จ- ำ-ร-ร-จ

จรรจร

๑.

ป- ม-ร- ำ-ิ-ณ

๒.

อ- ุ- ป- ำ-น-ด

๓.

ร-ช- ั- ำ-ก-ด

๔.

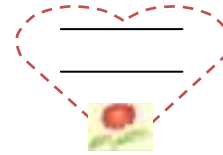
พ- บ- ย- ำ- ำ-ด

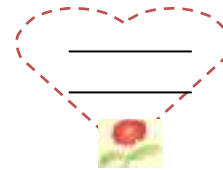
๕.

ส-ค- -า- ญ

๖.

จ-ร-เ-ญ- -

๗.

ส-ส-ร-ร-เ-ร-ญ- -

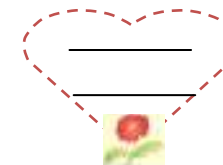
๘.

ค-ค-น-า- าร

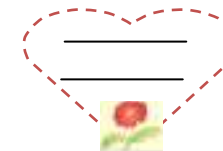
๙.

ข-ข-อ-ว-ง-ญ- -

๑๐.

ห-เ- -ย- ญ-ร

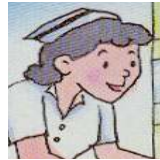
แบบฝึกทักษะที่ ๔

ดูภาพแล้วเขียนคำ

คำชี้แจง นักเรียนเขียนคำมาตรา แม่ กน ให้ตรงกับภาพ

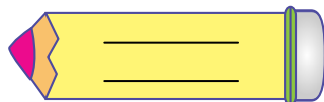
ลงใน ให้ถูกต้อง แล้วฝึกอ่าน

ตัวอย่าง

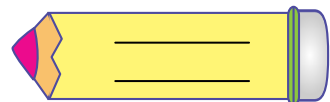

พยาบาล

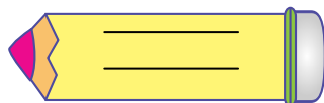
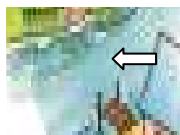
๑.

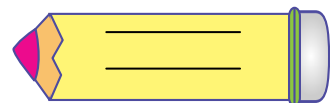
๒.

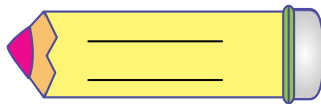
๓.

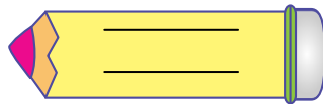
๔.

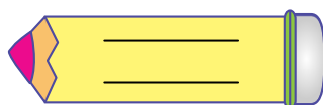
ଖ.

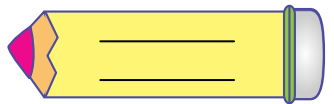
ଗ.

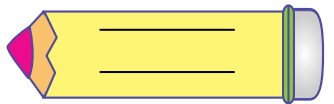
ଘ.

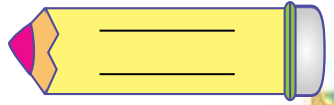
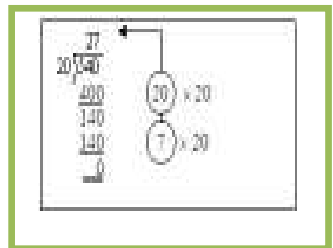
ଙ.

ଚ.

ଛ.

แบบฝึกทักษะที่ ๕

ถอดรหัสเขียนคำ

คำชี้แจง นักเรียนเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ แทนตัวเลข
ที่กำหนดให้ คัดคำใหม่ลงใน แล้วฝึกอ่าน

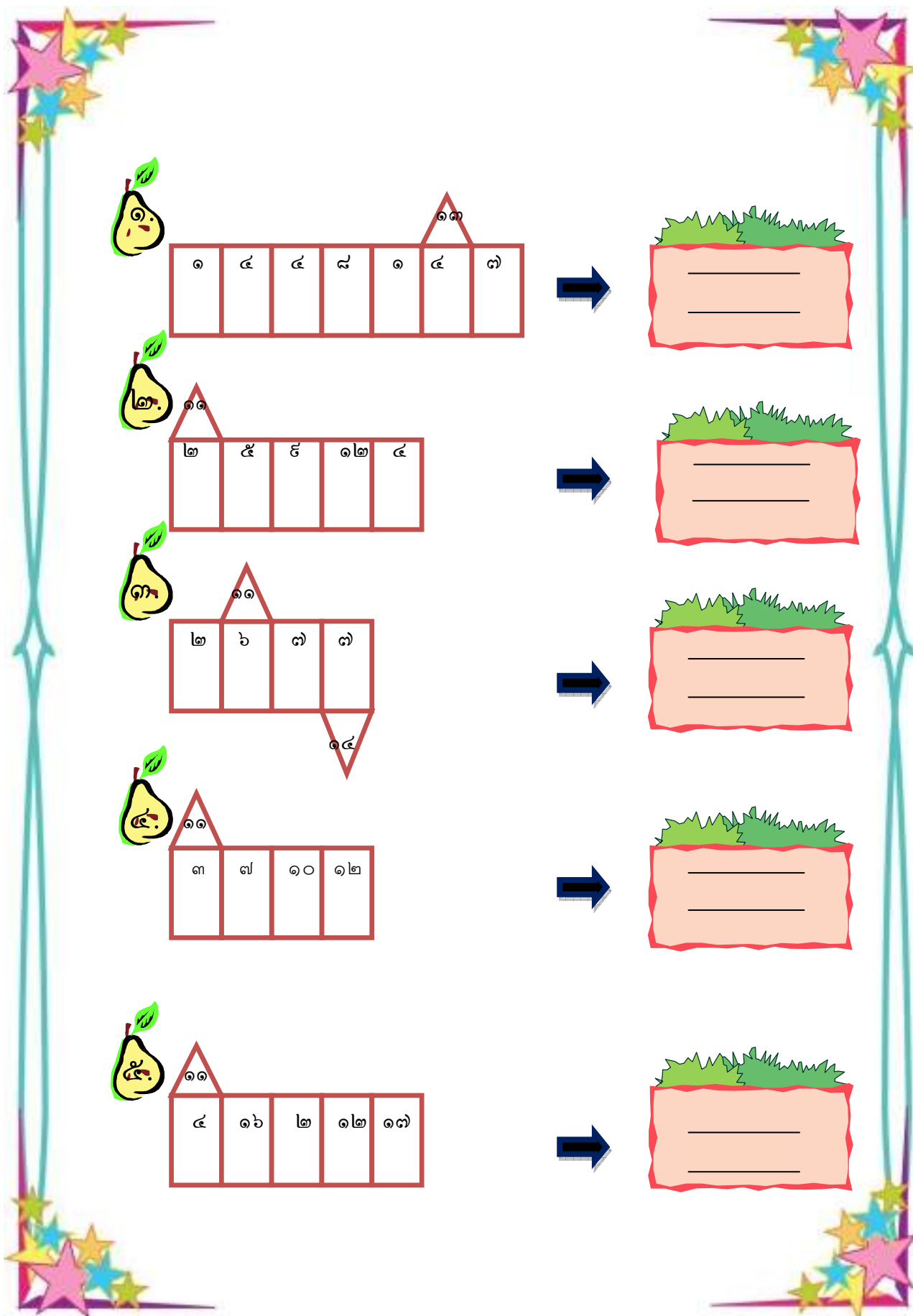
๑ แทน ส	๒ แทน ก	๓ แทน ป
๔ แทน ร	๕ แทน น	๖ แทน ต
๗ แทน ญ	๘ แทน เ	๙ แทน ด
๑๐ แทน ห	๑๑ แทน ั	๑๒ แทน า
๑๓ แทน ิ	๑๔ แทน ู	๑๕ แทน ค
๑๖ แทน ช	๑๗ แทน ล	๑๘ แทน จ
๑๙ แทน ม	๒๐ แทน ฦ	๒๑ แทน ึ
๒๒ แทน บ	๒๓ แทน ย	

ตัวอย่าง

๑๐	๑๒	๔
ห	า	ร

หาร

ప	ప	ప	ప	ప
---	---	---	---	---

	క			
క	క	క	క	క

త	త	త
---	---	---

	న			
న	న	న	న	న

ర	ర	ర
---	---	---

	ల			
ల	ల	ల	ల	ల

แบบฝึกทักษะที่ ๖

แก้ไขคำผิด

คำชี้แจง นักเรียน ○ คำที่เขียนผิด แล้วแก้ไขคำใหม่

ลงใน ให้ถูกต้อง แล้วฝึกอ่าน

ตัวอย่าง

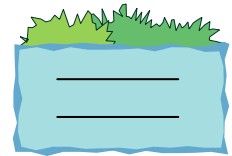
ธนาคาน รวงวัล ข้าวสาร

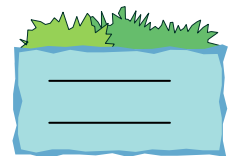
ธนาการ

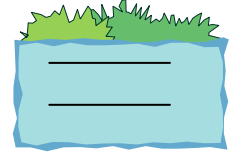
ปลาวฟ ข้าวสาน ปริมาณ

จราจร อนุบาล บริกาน

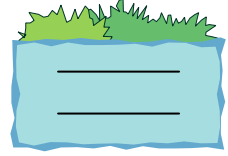
บุญคุณ เหรียญ ปัญหา

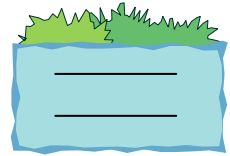

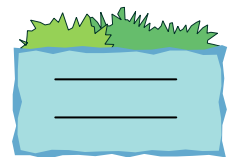
ศีล บำเพ็ญ ศาสดา

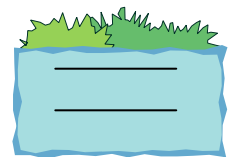
ทำเวณ ปริมาณ กตัญญู

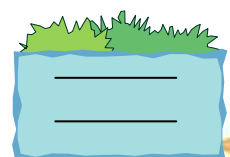
กัณดาน ตัวคุณ ภารโรง

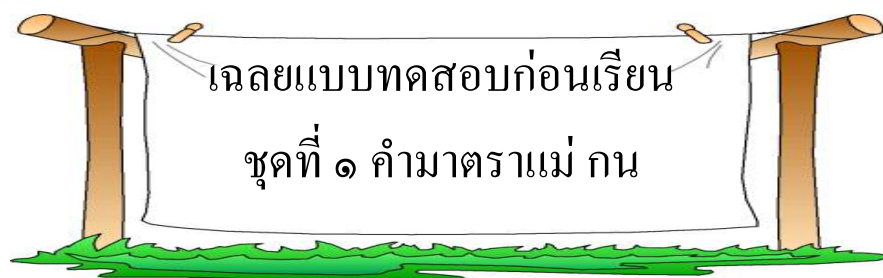

ถวิน สำคัญ แซร์บอล

ของขวัญ นมัสกาน ทหาร

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดที่ ๑ คำมาตราแม่ กน

ก่อนเรียน

ตอนที่ ๑   ๑. ก   ๒. ข   ๓. ข   ๔. ง   ๕. ก

ตอนที่ ๒   ๑. นมัสการ   ๒. กตัญญู   ๓. เจริญ
๔. รัชกาล   ๕. สรรเสริญ

แบบบันทึกผลการทดสอบก่อนเรียน

ชุดที่ ๑ คำมาตราแม่ กน

ข้อที่	ผลการทดสอบ		คะแนน
	ถูก	ไม่ถูก	
ตอนที่ ๑ ๑			
๒			
๓			
๔			
๕			
ตอนที่ ๒ ๑			
๒			
๓			
๔			
๕			
คะแนนรวม			

สรุป

☐

ผ่านเกณฑ์

☐

ไม่ผ่านเกณฑ์

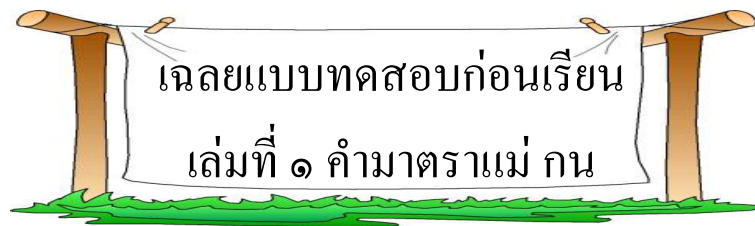
เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนน ตั้งแต่ ๗-๑๐ คะแนน ได้คุณภาพระดับ ๓ (ดี)

ได้คะแนน ตั้งแต่ ๔- ๖ คะแนน ได้คุณภาพระดับ ๒ (พอใช้)

ได้คะแนน ตั้งแต่ ๐- ๓ คะแนน ได้คุณภาพระดับ ๑ (ปรับปรุง)

หมายเหตุ ผ่านเกณฑ์ ได้ระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ก่อนเรียน

ตอนที่ ๑   ๑. ก   ๒. ข   ๓. ก   ๔. ง   ๕. ข

ตอนที่ ๒   ๑. นมัสการ   ๒. กตัญญู   ๓. เจริญ
๔. รัชกาล   ๕. สรรเสริญ

แบบฝึกทักษะที่ ๑

๑. ถวิล   ๒. ตั๋วหาร   ๓. สำคัญ
๔. ธนาคาร   ๕. บริการ   ๖. บำเพ็ญ
๗. กันดาร   ๘. ข้าวสาร   ๙. ปัญหา
๑๐. นคร

แบบฝึกทักษะที่ ๒

๑. รางวัล   ๒. ข้าวสาร   ๓. ปลาวาฬ
๔. แอร์บอล   ๕. เหยี่ยว   ๖. ศาลเจ้า
๗. กตัญญู   ๘. คีล   ๙. ภารโรง
๑๐. เจริญ

แบบฝึกทักษะที่ ๓

๑. ปริมาณ   ๒. อนุบาล   ๓. รัชกาล
๔. พยาบาล   ๕. สำคัญ   ๖. เจริญ
๗. สรรเสริญ   ๘. ธนาคาร   ๙. ของขวัญ
๑๐. เหมิณ

แบบฝึกทักษะที่ ๔

๑. ของขวัญ   ๒. ฟุตบอล
๓. ลำธาร   ๔. ปลาฉลาม
๕. ข้าวสาร   ๖. เหมิณ
๗. จราจร   ๘. ทหาร
๙. การคูณ   ๑๐ การหาร

แบบฝึกทักษะที่ ๕

๑. สรรเสริญ	๒. กัณดาร	๓. กตัญญู
๔. ปัญหา	๕. รัชกาล	๖. จราจร
๗. ปริมาณ	๘. นคร	๙. เหริยญ
๑๐. บริการ		

แบบฝึกทักษะที่ ๖

๑. ข้าวสาน	แก้เป็น	ข้าวสาร
๒. บริกาน	แก้เป็น	บริการ
๓. บุญคุณ	แก้เป็น	บุญคุณ
๔. บำเพ็ญ	แก้เป็น	บำเพ็ญ
๕. ทำเวณ	แก้เป็น	ทำเวร
๖. กัณดาน	แก้เป็น	กัณดาร
๗. ถวิน	แก้เป็น	ถวิล
๘. นมัสกาน	แก้เป็น	นมัสการ

บรรณานุกรม

วิชาการ, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. แบบฝึกหัดสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษา
เพื่อชีวิต ทักษะภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : คุรุ
สภาลาดพร้าว, ๒๕๔๕.

----- . แบบฝึกหัดสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ชุดภาษาเพื่อชีวิตทักษะภาษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ: สกสค. ลาดพร้าว, ๒๕๕๑.

----- หนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

วินัย พัฒนารัฐและคณะ. แบบเรียนมาตรฐานฉบับพิเศษเน้นกระบวนการภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร, ม.ป.ป

ศิริวรรณ กาญจนสาลักษณ์. แบบฝึกทักษะการสะกดคำภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่๓
พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้าวิชาการ, ๒๕๔๘.

สุนทรี ทองชิตาร์, พิตรา สมบัติวัฒนางกูรและสโรชา สุภเกียรติ. แบบฝึกเสริมทักษะ
ภาษาไทย ชุด การเขียนและการสะกดคำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร :
เดอร์บุคค์, ม.ป.ป

อชรา แสงอสนีย์, สมใจ บุญอรุณพิภิญโญและศรีสดา ไกรวพันธุ์. ชุดกิจกรรมพัฒนา
การคิดวิเคราะห์ภาษาไทย ป.๑ ช่วงชั้นที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาคุณภาพ
วิชาการจำกัด, ๒๕๕๐.

เอกรินทร์ สีมหาศาล และ คณะ. แม่บทมาตรฐาน ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
พิมพ์ครั้งที่ ๒. บริษัทอักษรเจริญทัศน์ จำกัด, ม.ป.ป.